

წლები, წლები, მოლოდინის წლები...

„მე არაფერს ველოდი რიგის სამიტიდან...“

იხილეთ მე-2 გვერდზე

ჯადოსნური შერევი „ჯადოსნურ სამყაროში“

1 ივნისი ბავშვთა დაცვის დღეა!

ყოველთვის, როცა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ადამიანებზე ვფიქრობ, მახსენდება ერთი ეპიზოდი. ზაფხულის ერთ დღეს მეგობრები სკვერში ვისხედით და ესაუბრებდით, ჩვენს

წინ პატარა ბავშვები ატრაქციონზე თამაშობდნენ თავს, პერიოდულად რომელიღაც პატარა მიატოვებდა თამაშს, მიიღებდა ორსართულიანი შენობის სადარბაზოსთან და გულ-

წრფელი ღიმილით ხელს უქნევდა ვილაცას.

თავიდან მათთვის არ მიმიქცევია ყურადღება. თუმცა, როცა დავაკვირდი, ფანჯრის მიღმა დავინახე 10

წლამდე ბიჭუნა, რომელიც ეტლში იჯდა და მინაზე თითების მოძრაობით რაღაცას ხატავდა.

გაგრძელება მე-2 გვერდზე

განათლების სამინისტრომ უფასო ფაკულტეტების სია და ადგილების რაოდენობა გამოაქვეყნა

იხილეთ მე-5 გვერდზე

სერბეთი, შვეიცარია და სომხეთი არ აღიარებენ საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას

იხილეთ მე-2 გვერდზე

გარეამ საჭვანი: უშუალოდ ანგარიში!

იხილეთ მე-5 გვერდზე

ქუთაისის მერი ქალაქში ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის გახსნის მოთხოვნას უარყოფს

იხილეთ მე-5 გვერდზე

საქართველო სიფრულ გაუწყობლობაზე გადადის

იხილეთ მე-5 გვერდზე

ვინ ზრდის თანაგაფრთხი საზოგადოებას?

იხილეთ მე-7 გვერდზე

რატომაა მკვლელობა უკიდურესი გულქმარა, კოტინის დაქვეითება

იხილეთ მე-7 გვერდზე

გარეთ გამოტანილი დაგვიანებული ანგარიშები

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ ოთხმა დეპუტატმა დატოვა, მათ შორის — პარტიის აღმასრულებელმა მდივანმა. ხელისუფლებამ და „ნაციონალური მოძრაობის“ მოწინააღმდეგეებმა ეს პარტიის დაშლის დაწყებად აღიქვეს, თავად „ნაციონალური“ კი ამბობენ, რომ მათი წასვლა საერთო სურათს ვერ შეცვლის. წასული დეპუტატები კი აცხადებენ, რომ მთავარმა ოპოზიციურმა პარტიამ მესამე გამოცდა ვერ ჩააბარა.

ზურაბ ჯაფარიძემ, გოგა ხაჩიძემ, პავლე კუბლაშვილმა და გიორგი მელაძემ „ნაციონალური მოძრაობა“ დატოვეს და პარტიაში არსებულ პრობლემებზე საუბარი დაიწყეს. როგორც მათ მიერ გავრცელებულ განცხადებაში აღნიშნული, ორი გამოცდის ჩაბარების შემდეგ, როგორც იყო ხელისუფლების მშვიდობიანი გადაბარება და პოლიტიკურად გადარჩენა, პარტიამ მესამე გამოცდა — კომპეტენტურ ოპოზიციურ ძალად ჩამოყალიბება — ვერ ჩააბარა. „პოლიტიკური ძალის გადარჩენა

მნიშვნელოვანია, მაგრამ არასაკმარისი მიზნის მისაღწევად... მარცხზე პასუხისმგებლობის აღება და პოლიტიკური მოძრაობის განახლება დამკვიდრებული პრაქტიკაა განვითარებული დემოკრატიის ქვეყნებში. მესამე გამოცდა ენმ-მა ვერ ჩააბარა. არადა, სწორედ ეს არის დღეს საზოგადოების დიდი ნაწილის დავა. ჩვენთვის არასოდეს ყოფილა მოტივაცია 2016 წლის არჩევნებში საპარლამენტო მანდატის მიღების იმედი, რაც ჩემთვის, როგორც პარტიის აღ-

მასრულებელი მდივნისთვის, სავარაუდოდ, გარანტირებული იყო. მეტიც, ჩემთან ერთად ენმ-იდან წამოსული არცერთი კოლეგა არ აპირებს 2016 წლის არჩევნებში საპარლამენტო მანდატისთვის ბრძოლას, რადგან სჯერა, რომ საზოგადოება სიახლეს ითხოვს, — განაცხადა პარტიის ყოფილმა აღმასრულებელმა მდივანმა ზურაბ ჯაფარიძემ.

გაგრძელება მე-4 გვერდზე

საინტერესო ბლოგი

ორი საქართველოს სინდრომი

იხილეთ მე-6 გვერდზე

ენერგოეფექტური სოფელი

იხილეთ მე-3 გვერდზე

სიუჟეტის მეფე — სამტრედიელი თვითნასწავლი მხატვარი გივი ფრანგიშვილი

მისი ნახატები თითქოს მოძრაობენ, გეძახიან და გიზიდავენ. პერსონაჟები არ გვანან ერთმანეთს, მაგრამ მაინც აქვთ ერთი საერთო — ისინი ერთ საუკუნეში ცხოვრობენ, განიცდიან. შენ ამას ხედავ და გადმოცემულ ემოციას იღებ, იმუხტები. მისი ნახატების მნახველიც რამდენიმე წუთით XVIII საუკუნის იმ პერიოდში მოგზაურობს, რომელ პერიოდშიც პერსონაჟები ცხოვრობენ. დიახ, ფერწერის თითქმის ყველა ტილო XVIII-XIX საუკუნის დასაწყისის საქართველოს ცხოვრებას ასახავს. აქ არის XX საუკუნის საქართველოს ის პერიოდიც, როდესაც საქართველო იცლებოდა, ხალხს უჭირდა და საზღვარგარეთ გადიოდა სამუშაოდ. პერსონაჟები, მათი ქცევა და გარემო დღეს აღარ არსებობს. არ არსებობენ და ამით მეტად გიღვივებენ სურვილს: უყურო, შეისწავლო და იცოდე, როგორ იმოსებოდნენ მაშინ, რას აკეთებდნენ, როგორ და რაზე მუშაობდნენ, რა აწუხებდათ.

როდესაც პირველად მისი ერთ-ერთი ნახატი „ორსული ქალი“ ვხილე, მიხვდი, ამ კაცის შესახებ უნდა სცოდნოდა უფრო მეტ ადამიანს, ვიდრე მას ახლა იცნობდა. „ნაიფური მხატვრობის“ ოსტატი გივი ფრანგიშვილი სამტრედიის ნინუების ქუჩაზე №11-ში ცხოვრობს. სახელოსნოც იქ მოუწყვია, სადაც სძინავს. როგორც თავად ამბობს, სხვა გამოსავალი არაა. სხვა სივრცე ნახატებზე სამუშაოდ არც აქვს. მის „სახელოსნოში“ სივიწროვე და ბევრი ნახატია, რაც ბევრ ემოციას ნიშნავს. არ იცი, საიდან დაიწყო დათვალიერება. თუ მან არ მივითითა, ვერ ხვდები, ეს ნახატი შენს თვალში რომ იდგა, ვერ დაინახე და თვალს აქეთ-იქით აცეცებ. ვერ აღიქვამ ყველას ერთად. სივიწროვის გამო კი, ზოგიერთი დიდხარჩოიანი ნახატი პატარაარჩოიანს ფარავს, ისევე, როგორც ეს ადამიანთა ცხოვრებაში ხდება. ყველა ნახატი უყვარს, ევლება და ეფოფინება...

გივი ფრანგიშვილი 1945 წელს დაიბადა მცხეთაში. მამა აქტიური პოლიტიკოსი კომუნისტების მოწინააღმდეგე იყო, ამის გამო ოჯახს პრობლემები ჰქონდა. დედამ გადაარჩინა, გვარი შეუცვალა და დასავლეთ საქართველოში გადმოსახლდნენ. რთული ცხოვრება გაიარა, მუშად მუშაობდა — ვაგონებს ცლიდა. ავადმყოფ დედას უვლიდა და ყველა სხვა საქმის დასრულების შემდეგ, ღამეს ათევდა, დაგროვილი ემოცია, იღებოდა რომ ნახატად ექცია. გაგიკვირდებოდა, თვითნასწავლი მხატვარია. 10 წლის ასაკში აღმოაჩინა, რომ სანამ მიწაზე რაიმეს არ დახატავდა, ვერ ისვენებდა. მიწაზე ხატავდა, იმიტომ რომ ქალღმის ან ფანქრის ფული ოჯახს ნამდვილად არ ჰქონდა. 22 წლის ასაკიდან კი ის უკვე აღრიცხვავდა საქართველოს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრში (ხალხური შემოქმედების სახლი), როგორც ფერწერის თვითნასწავლი მხატვარი. ამის შემდეგ უამრავ გამოფენაში აქვს მონაწილეობა მიღებული. მისი

პერსონალური გამოფენები მოეწყო: 1973 წელს თბილისში (სამხატვრო გალერეა), 1975 წელს სამტრედიის (ეროსი მანჯგალაძის სახელობის კულტურის სახლი), 1978 წელს ქუთაისში. 2008 წელს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის თაოსნობით მოეწყო გივი ფრანგიშვილის ნამუშევრების სრულყოფილი გამოფენა თბილისში — გალერეა „უნივერსში“. 2005-2006 წლებში ჩატარებულ ფოლკლორის ეროვნულ დათვალიერებაზე ფესტივალის ლაურეატი გახდა. ასევე პრეზიდენტის პრემიის ლაურეატია. ახლა ა.ა.ი.პ. სამტრედიის მუნიციპალიტეტის სკოლა-გალერეაში მუშაობს.

კითხვაზე, როგორია თქვენი დღევანდელი ცხოვრება? მან ასე მიპასუხა: „მიმიე ჩემი ცხოვრება. ხელფასი დაბალი მაქვს, არ მყოფნის სახატავი მასალის შესაძენად. ნახატებზე ვერ ვმუშაობ ისე, როგორც მე მინდა. შვილები, 5 შვილიშვილი და 4 შვილთაშვილი სარჩენი მაყვას.“ მისი ნახატები სამტრედიის თითქმის ყველა დაწესებულების კაბინეტს ამშვენებს, თუმცა ამის შესახებ ცოტამ თუ იცის. ნახატები იშვიათად იყიდება. ძირითადად, უცხოელები ყიდულობენ და გააქვთ. ერთ-ერთმა მყიდველმა სანფრანცისკოდან სამუშაო მასალაც კი გამოუგზავნა. უცხოელები ხვდებიან, რომ ის ქმნის არაკომერციულ ნამუშევარს, ქომაგობენ და გულშემმატივრობენ. მათ იციან, რომ წლების შემდეგ გივი ფრანგიშვილსა და მის ნახატებს დააფასებენ და მოიკითხავენ, რადგან ის განუმეორებელია.

ნახატებს მყიდველი არ ჰყავს. „ხალხს არ აქვს ნახატის ყიდვის შესაძლებლობა, თანაც ჩემი ნახატები არაა კომერციული,“ — ამბობს მხატვარი. ნახატები მისი გონებისა და გულის გამოძახილია, აქ ბევრი ტკივილი და სევდაა. რაც ვერ გაყიდა, გააჩუქა. ცუდ სამუშაო პირობებს რომ თავი დავანებოთ, ზოგჯერ სამუშაო მასალა არა აქვს. ერთდროულად რამდენიმე ნახატზე მუშაობს, წყვეტს, მასალას იძენს და ისევ აგრძელებს. ქართველ ჩოხოსანთა საზოგადოების წევრსა და მის ნახატებს შორის განსხვავებას ვერ ნახავთ. ისინი ერთმანეთს აესებენ, ეროვნულობით, სიამაყითა და სითბოთი. „

ჩემ ნახატებს სევდა არ შორდება, რატომღაც ყველა ნახატი სევდიანი გამოდის“ — თქვა გივი ფრანგიშვილი. არც მისი ცხოვრება დალხენილი, ერთ-ერთ ნახატში „უმწეოთა სასადილო“ ასახა კიდევ: ადგილი, სადაც თავად სადილობს — სამტრედიის სოციალურად დაუცველი მოხუცებისთვის დაარსებული სახლი „თანადგომა“.

ახლა 70 წლისაა და აღარ აქვს ძალა, თორემ 80-იან წლებში სამტრედიის ცხენოსანთა კლუბის წევრი იყო, თავისი ცხენიც

ჰყავდა და მონაწილეობას იღებდა ერთ-ერთ ძველ ქართულ ცხენოსნურ სპორტულ თამაშოში — ისინდი. ისინდი ერთ-ერთ ნახატშიც აქვს ასახული. მისი ნახატები ერთგვარი მატანია. უკრავს ფანდურზე, მღერის სამტრედიის მომღერალთა კოლმში, წერს ლექსებს და აქტიური ცხოვრებით ცხოვრობს. მისი ყველაზე დიდი მეგობარი 5 თვის ციცია. „ციცი ძალიან, მაგრამ ძალღებ ყველაზე კარგი მეგობრები არიანო“ — ამბობს თვითნასწავლი მხატვარი. იცის და ეს თავის ერთ ნახატშიც ასახა, რომ ხალხი ძალღებთან ასეთი მეგობრობის გამო დასცინის, თუმცა ეს მისთვის პრობლემა არაა. მთავარია, ნახატებზე სამუშაო მასალა ჰქონდეს, დიდ გალერეასა და სახელოსნოს არ ითხოვს, არც დიდ ყურადღებას. უბრალოდ, გული სტივია, რომ ქართველი მხატვრებით ადგილობრივები არ ინტერესდებიან. ნახატები საზღვრებს გარეთ გადის.

ხუთი ლურსმნით ჯვარს უნდა ეცვათ ქრისტე. მესუთე ლურსმანი შუბლში უნდა ჩაერჭოთ, რომელიც ვილაცამ მოიბარა. ამაზე გივი ფრანგიშვილს ლექსი აქვს დაწერილი:

ჩვენ ცოდვითათვის ოთხი ლურსმნით ჯვარს აცვეს ქრისტე, მესუთე ლურსმანს ვერ მიაგნეს გამჭრალა საღდაც. კაცობრობას დაუგროვდა ცოდვები ისევ და ამისათვის ჩვენ სისხლიანი დაგვანდა დამდა. შევისისხლორცეთ ურწმუნოება მრავალმა ხარბად და ეს ცოდვები ჩვენ მრავალჯამს გ ვტანჯავს და გემუსრავს. დადგება ღრა და ბედისწერა სუყველას, ალბათ, ჩვენთვის ამზადებს განსასჯელად მესუთე ლურსმანს.

ლალა შანგალია

